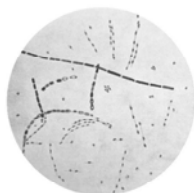

Antraks

Što je antraks?

Antraks je bolest koju izaziva jedna vrsta bakterije. Od nje se može razboliti na nekoliko načina, ovisno o tome kako ste joj bili izloženi. Može uzrokovati infekciju kože, ili teške probavne probleme slične "trovanju hranom."

Antraks bakterija

Drugi oblik bolesti – "inhalacijski" antraks – nastaje nakon udisanja

bakterije. Simptomi se obično pojave u roku od sedam dana (obično dva do pet dana) nakon što ste bili izloženi. Simptomi ovise o obliku u kojem se bolest pojavljuje:

- **Kutani (kožni) antraks** počinje kao izbočena kvržica na koži. U roku od jednog ili dva dana, pretvara se u mjehur, a zatim u bezbolni čir, sa crnim područjem u sredini. Moguće je da limfne žlijezde oko rane oteknu. Kožni antraks se lako liječi antibioticima.
- **Intestinalni (crijevni) antraks** je veoma rijedak. Počinje s mučninom, gubitkom apetita, povraćanjem i temperaturom. Ovi simptomi su praćeni bolovima u stomaku, povraćanjem krvi i teškim proljevom. Rani tretman antibioticima je važan kod crijevnog antraksa.
- **Dišni antraks** počinje sa simptomima sličnim gripu (kašljanje, groznica, bolovi u mišićima). Ovi simptomi mogu potrajati dva do tri dana, nakon čega se naizgled povlače na dan - dva. Bolest se nakon toga može vratiti uz teške plućne probleme, otežano disanje i šok. Ukoliko se ne liječi, dišni antraks može biti vrlo opasan – smrtonosan je u 90 posto slučajeva. Uz liječenje, za vrijeme napada antraksom u 2001. god., smrtnost je bila oko 40 posto.

Kako se dobije antraks?

Kada je izvan tijela, bakterija antraksa stvara tvrdi, zaštitni sloj koji se zove spora. U obliku spore, antraks je teško uništiti. Spore se prirodno nalaze u zemlji, gdje mogu preživjeti mnogo godina. Životinje kao stoka, ovce, konji i koze mogu se razboljeti ako dođu u kontakt s antraksom u zemlji.

Ljudi se mogu razboljeti od antraksa kroz kontakte sa zaraženim životinjama, ako diraju vunu i druge proizvode zaraženih životinja, ili ako jedu meso zaražene životinje. Prirodno-pojava slučajeva antraksa u ljudi je

Za vrijeme napada antraksom 20 rijetka u S.A.D.01. god., ljudi su oboljeli i od dišnog i od kožnog antraksa usljed rukovanja namjerno zaraženom poštom. Također postoji bojazan da bi se bakterije mogle raspršiti u zrak na mjestu okupljanja velikog broja ljudi. To bi moglo rezultirati u velikom broju slučajeva dišnog antraksa.

Može li se zaraziti od drugih ljudi?

NE! Možete se jedino zaraziti udisanjem spora, jedenjem zaraženog mesa ili ako bi spore došle u kontakt s vašom kožom. Ljudi s antraksom ne mogu zaraziti druge.

Zašto se to smatra mogućim terorističkim oružjem?

Antraks je već korišten kao oružje u napadima u oktobru 2001. god., kad su se spore antraksa širile putem zaražene pošte. Dvadeset dvije osobe su dijagnosticirane s antraksom, a pet osoba je umrlo.

Communications Office
625 North Robert Street
PO Box 64975
St. Paul, MN 55164-0975
(651) 201-4989
www.health.state.mn.us

Antraks – Stranica 2

Također je poznato da su i S.A.D. i bivši Sovjetski Savez istraživali korištenje antraksa kao oružje. Vjeruje se da druge države moguće sada nastavljaju ta istraživanja.

Antraks ima nekoliko značajki koje Američki Centri za kontrolu i prevenciju bolesti (Centers for Disease Control and Prevention (CDC)) koriste pri identifikaciji mogućeg bioterorističkog oružja:

- Iako se ne može prenositi s osobe na osobu, ipak se lako širi.
- Može zadati snažan udarac ljudskom zdravlju, uključujući visok postotak smrtnosti.
- Može proširiti paniku i društvenu uznemirenost.
- Potrebne su posebne mjere da bi se pripremilo za mogući napad antraksom.

Može li se antraks izliječiti?

Svi oblici antraksa mogu se liječiti antibioticima. Važno je započeti liječenje čim prije moguće. Bolest se može spriječiti ako oni koji su izloženi počnu liječenje na vrijeme.

Može li se antraks spriječiti?

Rani tretman s antibioticima, u ljudi koji su moguće bili izloženi antraksu, najbolja je mjera za sprečavanje.

Postoji također i vakcina za antraks, koja se koristi u vojsci. Da bi se postigla zaštita potrebno je šest injekcija, koje naknadno treba godišnje obnavljati. Međutim, zalihe vakcine su ograničene, i nisu dostupne civilnim liječnicima. Kao i kod drugih vakcina, postoje određeni rizici. Također ne može se znati kada ili gdje će te ograničene zalihe vakcine biti potrebne da se odgovori na napad. Iz ovih razloga, vakcinacija općeg stanovništva se trenutno ne preporuča.

Da li bismo trebali imati neke antibiotike pri ruci – za svaki slučaj?

NE! Uzimati antibiotike sami može biti štetno. Antibiotici mogu imati ozbiljne nuspojave – posebno kod trudnica, djece, i ljudi alergičnih na antibiotike. Pretjerana upotreba antibiotika može također proizvesti tzv. “super bube” – bakterije koje se više ne mogu liječiti antibioticima.

Agencije javnog zdravstva, bolnice i klinike diljem Minnesote su konstantno na oprezu za pojavu bilo kakve neobične bolesti – uključujući i mogući napad antraksom. Ako bi se napad antraksom ikad otkrio, Minnesota Department of Health (Odjel za zdravstvo Minnesote) i lokalni odjeli zdravstva brzo bi reagirali. Poduzeli bi se koraci da se identificiraju ljudi koji su mogli biti izloženi – i njima bi se osigurali antibiotici.

Postoji li test za antraks – ili izloženost antraksu?

Dišni antraks se obično otkrije ako se potraži bakterija antraksa u krvi ili u tekućini iz pluća ili dišnih puteva. Kožni antraks se dijagnosticira testiranjem ili pregledom kože.

Ne postoji test koji bi mogao ukazati da ste bili izloženi antraksu.

Što činiti ako posumnjamo da smo bili izloženi antraksu?

Ako uočite kakve sumnjive aktivnosti, kontaktirajte lokalne predstavnike zakona. Ne postoji način da se sazna sa sigurnošću ako ste bili izloženi antraksu. Ali ako vjerujete da ste mogli biti izloženi – ili ako imate neke druge zdravstvene probleme – razgovarajte sa svojim liječnikom. Ili ako se jednostavno osjećate vrlo potišteno ili napeto zbog mogućnosti bioterorističkog napada, razmislite o tome da porazgovarate sa stručnjakom za mentalno zdravlje.